

APATIN és VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, MŰVELŐDÉSI és TÁRSADALMI HETIKÖZLÖNY.

Apatin und Umgebung

Wochenblatt für Volkswirtschaft, Cultur- und sociale Interessen.

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Megjelenik minden szombaton.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Szerkesztő — Redakteur: Bászler István Apatin, tem-
plomutca 1138 a hová a lapnak szóló pénzküldemények
és kéziratok küldendők. — Apatin, Kirchengasse 1138
wohin alle Manuskripte und Gelder zu senden sind.

Pränumerationspreise: ganzjährig 4 fl, halbjährig 2 fl,
vierteljährig 1 fl.

Erscheint jeden Samstag.
Manuskripte werden nicht zurückgestellt.

Husvét.

Föltámadás!

Tegnap néma megdöbbenéssel áll-
tuk körül a keresztet. Kínos részvétellel
emeltük föl tekintetünket a mélyen meg-
alázott, a vérző sebekkel borított, a
megfeszített Emberfiára.

Nem egy község. Nem egy ország.
De a földkerekség.

Ma az egész emberiség örömjong-
va kiált föl: dicsőség Isten megdi-
csőült Fiának! dicsőség a halál dia-
dalmas Megrontójának! dicsőség, alle-
luja a föltámadt Világmegváltónak!

Hol pedig egy világ lelkesül, mi
néma közömbösséggel szemléljük-e a
napot?.. E lap is hát a Föltámadottnak
legyen ajálva.

Annális inkább, mert az emberi tár-
sadalomnak is, melynek szolgálatára ren-
delvék e hasábok, föltámadásra van szük-
sége, — s pedig hogy Krisztusban
támadjon föl. Mert ha világmegváltó
a Krisztus, — s nemcsak névleg az:
kell hogy a társadalmi összműködésnek
éltető szelleme is legyen; kell hogy a
sorvadásnak indult társadalomba is új
életerőt öntsön.

Akárhogy is tagadnók, sorvad —
rothad a társadalom létecsírája!

Egyet mondunk. Fogy a társa-
dalomban a jellemszilárd lelkiismeret-
esség és becsületesség, — mely a
kölsönös társadalmi bizalomnak lét-
alapja.

Pedig jaj a társadalomnak, mely-
ből kihalt a kölsönös bizalom!

Nem társadalom többé, — de örö-

kös rettegő aggódás csalástól, rászede-
stől, elnyomástól! Zavaros összevisszája
emésztő vágyaknak lehető leghatalma-
sabb önfentartási eszközök után, — bizo-
nyos önző hatalmi fölény után befolyás
és vagyon dolgában, hogy képesek le-
gyünk csellel — erőszakkal kijátszani
vissza fojtani bármely oldalról jövő
cselt — erőszakot!

Tehát nem társadalom már: de leg-
főlebb őserdőkben viaskodó vad népek
áttelepítése művelt városok falai közé,
hogy már ne áthatatlan sűrűségekből
s ne a vadak eltorzult vonásaival, — de
cserepszindelyes házakból, de mosolygó
képpel nyilazzuk le egymást! hogy már
ne viperák mérgével, de gyűlölettel, de
fontoskodással, de becsmérléssel s rágál-
mazással, de erőszakos csalárdsággal
eresszük be nyilaink gyilkos hegyét!

Ez volna a mi művelt társadal-
munk kölsönös társadalmi bizalom nél-
kül, — s részben fájdalom! tényleg az.

S mi ojtja vissza a társadalomba
amaz egyik éltető elemét, a szükséges
közbizalmat, ha csak nem a sziklaszilárd
meggyőződés testvéreink, polgártársaink,
hivatalnokaink, a teljes társadalmi lán-
czolat becsapniképtelen becsületességé-
ről? — tehát a jellemszilárd lelkiismeret-
ességéről, mely önmagának legbiztosabb
őreként csalárdságnak és erőszaknak
egyaránt természet szerint ajtót mutat?

Pedig kézzelfoghatóvá teszi az utób-
bi századok tapasztalása, s szemtanui
vagyunk a jelenben is, hogy oly arány-
ban fogy a mást és másét kímélő gyön-
géd lelkiismereteség, a mily mértékben
a Krisztusban való hit hal ki az em-
berek lelkéből. A magán — s köz-

vagyonnak elsikkasztása, a lelkiismeret-
len csődök, a gyöngék erőszakos el-
nyomása, a tapasztalatlanok csalárd ki-
szipolyozása csak oly talajban burján-
zik föl, mely elzárkózik a jutalmazó
és büntető Istenség láthatatlan szeme
elől, — melyből kitépve a kereszt tö-
véből fakadó hit nemesítő csirája.

Törvény, törvényszékek, rendőrség
a polgárság lelkiismeretessége nélkül
sohse lesz kellő biztosíték, hogy meg-
szilárduljon a társadalmi bizalom. Hi-
szen azok a társadalmi életben aránylag
ritkán vétetnek igénybe. Aztán termé-
szet szerint csak az elkövetett lelket-
lenségek után jönnek alkalmazásba. S
végre kiknek bűnét torolják meg hatá-
rozott biztossággal? Általában talán csak
a kevésbé szemes gazokét vagy félig
becsültes ügyefogyottakét, kik nem
ismerik a törvény kijátszásának finom
szálait; azokét, kiknek kellő időben
ügyes üldözőjük akad: holott a békés
polgárságnál nem ezek legfőbb ve-
szélyeztetői a fogyásnak indult köz-
bizalomnak!

Hát a természetes becsületesség
ápolása? Gyönyörű dolog, — de könnyen
ejti meg ezt is a nyomor.

Holott ama keresztény — vallásos
lelkiismeretesség, mely azt tartja, hogy
ürömből fakad az öröm, keresztalálból
a föltámadás, a szenvedésben is meg-
állja helyét, ép a nyomorúságban fa-
kasztja legékesebb virágait

Mindezért a társadalmi életben is
melegen üdvözljük a Föltámadottat.
S bár csak vágyódva inkább, de öröm-
teli várakozással is harsogtatjuk: di-
csőség a lelkiismeretek földámadt Ve-
zérének! dicsőség a társadalmi lelket-
lenségek diadalmas Megrontójának! alle-
luja a dicsőséges Világmegváltónak!

Östern.

Das Fest der Auferstehung!

Gestern standen wir noch bebenden Herzens in den Anblick des tief Beschimpften, des Bluttriefenden, des Gekreuzigten versunken.

Nicht eine Gemeinde. Nicht eine Nation. Aber die Menschheit.

Heute ruft nun dieselbe Menschheit dem Auferstandenen jubelnd entgegen: Heil dem hehren Gottes — Sohne! Heil dem Sieger über Grab und Tod! Heil und Alleluja dem glorreichen Welterlöser!

Und gehoben durch die selige Begeisterung einer Welt soll auch dies Blatt dem Auferstandenen gewidmet sein!

Hat doch auch die Gesellschaft, welcher diese Blätter zu Diensten stehen, im glorreich Erstandenen eine nothwendige Auferstehung zu erwarten! Muß doch ja Christus, wenn nicht nur Welterlöser dem Namen nach, auch das neu belebende Element des dahinsiehenden socialen Zusammenwirkens der menschlichen Gesellschaft werden!

Denn wer sollte ein wirkliches Dahinsiehen der Gesellschaft noch nicht wahrgenommen haben? wer nicht tief empfunden haben, was unserer Gegenwart ermangelt?

Kurz gefaßt meinen wir vor Allem charakterfeste Gewissenhaftigkeit und Ehrlichkeit, — in welcher das gegenseitige bürgerliche Vertrauen, und eben darum auch jedes heilsame Zusammenwirken fußt.

Wehe der Gesellschaft, die das gegenseitige Vertrauen verloren!

Keine Gesellschaft mehr, — aber ein ewiges Bangen vor Betrug, vor Überlistet —, vor Unterdrücktwerden! Ein wirres, wildes Durcheinander von Verlangen nach höchst mächtigen Mitteln zur Selbsterhaltung, nach wahrer Oberherrschaft durch Einfluß und Vermögensverhältnisse, um instande gesetzt zu werden durch List und Gewalt jeder anderen List und jeder anderen Gewalt die Stirn zu bieten!

Man wäre geneigt zu sagen: höchstens eine täuschende Übertünchung des Zusammenlebens wilder Völker im Urwalde! Mit dem Unterschiede, daß wir die giftigen Pfeile nicht wie Jene, mit wild entstellten Zügen aus dem Dickichte wild verwachsener Waldungen, sondern mit heiter schmunzelndem Angesichte aus stylgerecht aufgetragenen Wohnungen und Prachtbauten einander entgegenschicken. Das wir unsere Pfeile nicht mit dem Schlangengifte tobbringender Rattern, sondern mit ebenso

tötend wirkendem Haß und Ränken und Verleumdungen und Betrug bestreichen, um einander gesellschaftlich zu begraben!

Das wäre, und teilweise ist das die menschliche Gesellschaft ohne gegenseitiges Vertrauen der Menschheit.

Worin aber fußt dies heilsame Vertrauen, wenn nicht im allgemeinen Überzeugtsein von der Ehrlichkeit unserer Brüder, unserer Mitbürger, unserer Beamten, ja der ganzen socialen Verkettung? Also, wenn nicht in charakterfester Gewissenhaftigkeit des großen Ganzen der Gesellschaft?, welche möglichst jeder List und jedem Betrüge und jeder Gewaltthätigkeit die Pforten schließt?

Nun aber ist es eine unantastbare Thatsache, durch die traurigen Erfahrungen letzter Jahrhunderte ebenso, wie durch den Augenschein der Gegenwart festgestellt, daß innere Gewissenhaftigkeit in dem Maße hinsteht, als der Christus-Glaube in der Menschen-Seele dahinstirbt. Veruntreuungen fremder Gelder, Aneignen von Gemeingütern, gewissenlose Bankrotte, Unterdrückung der Schwachen, Überlistung der Unerfahrenen gedeihen nur in einem Boden, wo der Christus-Glaube vielleicht noch zur Schau getragen wird, aus dem aber das unsichtbare Auge der sicherlich vergeltenden Gottheit längst verwiesen, die innere christliche Überzeugung längst ausgestorben ist. . .

Gesetze, Gerichtshallen, Gendarmerie werden im gesellschaftlichen Zusammenleben verhältnismäßig selten in Anspruch genommen. Und wenn auch, so folgt ihre Anwendung naturgemäß erst nach verübter bösen That, und schützen sie in Allgemeinen vor all diesem wuchernden Unkraut nur gegen unerfahrene Bösewichte, oder gegen halbrechtschaffenen Tölpel mit beruhigender Sicherheit.

Und natürliche Rechtschaffenheit? Ein ehrenwerther Begriff, — im Allgemeinen aber schützt sie nur so lange gegen Ungerechtigkeit, bis sie Selbst der eignen Not unterliegt.

Wie ganz anders aber die christliche Gewissenhaftigkeit, die den Wahlspruch kennt durch Leid zur Freud! durch Kreuz zur Auferstehung!

So wollen wir nun denn auch aus der Mitte des gesellschaftlichen Zusammenlebens dem Auferstandenen entgegenjubeln: Heil dem hehren Lenker des menschlichen Gewissens! Heil dem Sieger über gesellschaftliche Ungerechtigkeiten! Heil und Alleluja dem glorreichen Welterlöser!

Wann werden wir es aber mit voll lautender Kehle thun? . .

Iparügyek.

Az apatini ipartestületi betegsegélyző pénztár márczius hó 25-én délután 2 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését.

Az 1895. évi zárszámadásból kitűnik, hogy a bevételeknek összege 1181 frt 22 kr., — a kiadások összege ellenben 1154 frt. 02 kr. volt, — az 1895. évi pénztári maradvány ennélfogva 27 frt. 20 kr.

Kitűnik továbbá hogy táppénzek fejében 193 frt. 93 kr. lett kifizetve, — az egyleti orvosnak pedig 303 frt. 60 kr. járt, — patikai költségek fejében 187 frt. 60 krt. fizettek, — temetkezési járulék pedig 5 frt. volt.

Ezen számok világos bizonyosságai annak, hogy a betegs. pénztárak áldásosan működnek.

A vagyoni állapot eléggé bizonyítja, hogy az apatini ipart. betegsegélyző pénztár életképes, a mennyiben rövid 5/4 évnnyi működése után, daczára annak, hogy ilyen szép támogatásban részesíti tagjait, már is 406 frt. 89 krnyi vagyonra tett szert.

A pénztár 1895. évi december hó 31-én 489 tagot számlált, ezek közül 193 beteg volt és pedig 100 tag keresetképes, 93 tag pedig keresetképtelen volt, mely utóbbiaknak a 193 frt 97 kr. táppénz ki lett fizetve.

Az iparos-osztály polgári jogairól.

Az értelemiséghez tartozó iparosaink részéről nem okadatolatlan azon panasz, hogy befolyásuk egyáltalában nem áll arányban intelligenciájukkal, hanem különböző jogi ügyekben az intellektuális tekintetben kisebb fokozatú földmivesosztály aránylag nagyobb befolyással bír az övékénel.

Tekintve az iparosok befolyását a különböző ügyletekre, elég telemíteni azon körülményt, hogy az ország iparosai között 300 ezer közül 200 ezernek nem lévén szavazati joga a különböző ügyekre közvetlenül nem folyik be.

Hogy a különböző ügyekre betolyást nyerjenek az iparosok, szükséges volna, hogy a fennálló szabályok és törvények értelmében 1895-ik évre egyenes adójukat folyó évi ápril hó 15-ik-éig annál is inkább fizessék be, mert különböző ügyekre való befolyásukat elveszíteneik.

E figyelmeztetés annál is inkább időszerű, mert a lejárat ideje igen rövid s ennek elmulasztása esetén semmiféle jogorvoslatnak helye nincs.

A miskolczi ipartestületi congressus határozatképen mondta ki: hogy az ország legfontosabb középosztályának — a kisiparos osztálynak összes jogai és befolyása a községi ügyekre nem állanak arányban sem az iparosok számával sem pedig azok intelligenciájával, azért a központi választmány feladatává tétetett, hogy az iparososztály jogainak és a különböző ügyekre való befolyásának lehető kiterjesztése céljából az illető helyen a kellő lépéseket mielőtt tegye meg.

Ez úton remélte a congressus elérni azt, hogy az illető körök figyelme e körülményre terelve, az iparos osztály ez irányú kívánsága mi hamarabb teljesülend.

Azonban a congressus ez irányú tanulmányozása alapján beadott felterjesztés a mai napig elintézve nem lett, és annak rövid időn belüli elintézésére kilátás nincs: ezért ajánlatos, hogy az iparosok a jelen viszonyok keretén belül érvényesítsék minden irányra kiható befolyásukat. Ezen czélból teendőknek praecizirozása végett az iparos ügyeket érdeklő rovatnak vezetője szívesen szolgál bármintemű útbaigazítással, legyen ez bármely jogi természetű.

Vegye minden iparos figyelembemennyi egyenes adót fizet.

Fizet-e adót egy segéd után és mióta fizeti ezen adót?

Ha a fizetett adó nagysága esetleg nem biztosítaná a kis iparosnak befolyását a különböző ügyekre, úgy szerezzen magának tudomást azon módokról, melyek neki ezen jogot biztosítják. Ha pedig esetleg bármely okból befolyása megkurtítottán, azon esetben, a dolog természetéhez képest keressen orvoslást.

A kis iparos osztály befolyását semminemű körülmények közt kicsinyleni nem szabad, mert éppen olyan alkalommal hoznak határozatokat a kis iparos terhére, mikor ezeket némi felvilágosítás után a dolgok természetéhez és a körülmények igazságához képest néhány felvilágosító, illetve útbaigazító szóval el lehetne kerülni, de nem is ebben rejlik a kis iparos osztály befolyásának jogi fontossága, hogy valamint elhárítson, h nem abban, hogy az ezen társadalmi osztályra nézve jogos, előnyös, célirányos és mindenekelőtt ezen osztályt jogosan megillető ügyekben az iniciatívát megszerezze, megtartsa és a kínálkozó alkalmakkor alkalmazza.

Tehát még egyszer batorkodunk figyelmeztetni az iparos osztályt arra, hogy iparkodjék minden irányú jogait kipuhatolni, azokat alaposan iparkodjék megismerni, és ha bármely körülmények gátolnák őt jogainak gyakorlásában, törekedjék ezen gátló körülményeket elhárítani és ezután jogait szabadon megszorítás nélkül az iparos osztály érdekében érvényesíteni.

Csak így éri el az iparos osztály azon befolyást, melyet a társadalomban hivatva van elfoglalni és betölteni, mert jóllehet az iparos osztály a közel múlt időben nehéz napokat szenvedett át, de a legújabb időben a viszonyok consolidálódtak és az iparos helyzete javulásnak indul.

Gewerbeangelegenheiten.

Die „Apatiner-Gewerbe-Corporations-Krankenkassa“ hielt am 25 März Nachmittags 2 Uhr ihre ordentliche Jahresgeneralversammlung.

Aus der 1895-er Schlussrechnung ist ersichtlich, daß die Summe der Einnahmen 1184 fl. 22 kr. — Die Summe der Ausgaben aber 1154 fl. 02 kr. war. — Der 1895-er Cassa-Rest ist somit 27 fl. 20 kr.

Fernerhin ist ersichtlich, daß an Verpflegungsgelder 193 fl. 93 kr. — Dem Vereinsarzte 318 fl. 60 kr., — an Apothekerkosten 187 fl. 61 kr., — an Leichenbestattung aber 5 fl. bezahlt wurde.

Diese Zahlen sind der klare Beweis dessen, daß die Krankencassen segensreich wirken.

Der Vermögenstand beweist hinreichend, daß die „Apatiner-Gewerbe-Corporations-Krankenkassa“ lebensfähig ist, da sie ja schon nach kurzem 5/4 jährigen Wirken, trotzdem sie ihre Mitglieder solch' schöner Unterstützung theilhaft werden läßt, — schon ein Vermögen von 406 fl. 89 kr. aufweist.

Die Cassa zählte am 31 Dezember 1895. 489 Mitglieder, unter diesen waren 183 krank, und zwar waren 100 arbeitsfähig, 93 aber arbeitsunfähig, an welcher Letztere die 193 fl. 97 kr. Verpflegungsgelder ausgezahlt wurden.

Von den bürgerlichen Rechten des Gewerbestandes.

Zu der intelligenten Klasse gehörigen Gewerbetreibenden klagen nicht ohne Grund, daß ihr Einfluß in Bezug auf verschiedene Angelegenheiten des Lebens nicht im Verhältnisse mit ihrer Intelligenz steht, so auch daß die intellektuell tiefer stehenden Landwirthe einen größeren Einfluß als sie haben.

Um diesen Umstand richtig beurtheilen zu können genügt zu erwähnen, daß von den 300 Tausend Gewerbetreibenden des Landes nur 200 Tausend ein Stimmrecht besitzen, welche somit einen directen Einfluß auf die verschiedenen Angelegenheiten besitzen.

Damit die Gewerbsleute in die Rechts-Angelegenheiten Einfluß gewinnen, wäre es nothwendig, daß sie laut Statuten und Gesetzen ihre directe Steuer für das verschlossene Jahr 1895 bis 15. April dieses Jahres beglichen, widrigenfalls sie die Ausübung verschiedener Bürgerrechte auf lange Zeit nicht wieder erreichen können.

Die Mahnung ist gerade jetzt zeitgemäß, nachdem die Frist sehr kurze ist, und nach deren Ablauf keine Apellation möglich ist.

Der in Miskolcz abgehaltene Gewerbecongregation-Congress sprach als Beschluß aus, daß das Recht zur Ausübung verschiedener Bürgerrechte in keinem Verhältnisse mit der Zahl und Intelligenz des wichtigsten und zahlreichsten Mittelstandes der Gewerbetreibenden steht, darum wurde zur Aufgabe des Ausschusses gemacht, daß dieser am gehörigen Orte und zur gehörigen Zeit die nöthigen Schritte, zur Erweiterung der Rechte und des Einflusses der Kleingewerbetreibenden einleite.

Auf diesem Wege hofft der Congress, daß die Aufmerksamkeit der hohen Kreise auf erwähnten Umstand gelenkt, die diesbezüglichen Wünsche der Gewerbetreibenden aber je eher in Erfüllung gehen.

Das eingereichte Memorandum des Congresses wurde jedoch bis zum heutigen Tage nicht erledigt, und da keine Aussicht ist Selbes binnen kurze Zeit zu erledigt hoffen, ist rathsam, daß die Gewerbsleute in den Grenzen der jetzigen Verhältnissen ihre Rechte und ihren Einfluß

geltend machen. Um sich in dieser Hinsicht zu verhalten wissen, und um die nothwendigen Schritte zu kennen, sind wir gerne bereit zu jeder Zeit Rath zu ertheilen.

In erster Linie ermesse ein Jeder die Höhe seiner directen Steuer. Weiter ob er nach einem Gehilfen besteuert ist, wenn ja, seit wann er nach ihm die Steuer zahlt?

Falls durch die Höhe der Steuer der Einfluß des Kleingewerbetreibenden in gewünschtem Maße nicht gesichert würde, so erkundigen sich Selbe nach der Art und Weise, auf welche ihnen der Einfluß gesichert wird.

Falls sie jedoch in der Ausübung ihrer Rechte durch irgend welche Umstände gehindert wären, suchen sie dem Umstände anpassende Sanirung der Angelegenheit.

Den Einfluß der Gewerbetreibenden darf man auf keine Weise für unbeteutend ansehen, denn sehr oft werden von der Mehrzahl derer, welche zur Ausübung verschiedener Rechte berechtigt sind, Beschlüsse gefaßt, die dem Gewerbestande sehr nachtheilig sind, und dennen man durch sachkundige Erklärung leicht hätte vorbeugen können. Jedoch nicht allein in diesem Umstande liegt die Wichtigkeit der Ausübung verschiedener Rechte von Seite des Gewerbestandes, daß man eventuellen Dingen vorbeugt, sondern in erster Linie in jenen Angelegenheiten, welche den Gewerbestand von nächster Nähe berühren, welche diesem Stande am Rechtswege angehen, welche ihm dienlich sind, die Initiative beibehalte, und in passenden Fällen anwende.

Wir machen daher den Gewerbestand noch einmahl aufmerksam, seien die Gewerbetreibenden bemüht, ihre irgendwelche bürgerliche Rechte zu eruiren, Selbe gründlich zu erwägen, und wenn es hemmende Umstände gebe Selbe nicht ausüben zu können, — diese Umstände beseitigend, die Rechte im Interesse des gesammten Gewerbestandes ein jeder einzelner Gewerbsmann, ausüben soll.

Nur auf solche Weise erreichen die Gewerbetreibenden jenen Einfluß sowohl in socialer als auch in anderer Richtung, welchen sie berufen sind auszuüben, und obgleich in der nächstverflossenen Zeit die Gewerbsleute einen schweren Kampf um's Dasein zu bestehen hatten, ist auf eine bessere Zukunft, thatsächlich berechnete Aussicht

Köszegdaság.

Hogyan lehet a pinczét szárazan és tisztán tartani?

A pincze minden esetre nagy szerepet játszik a házban, mert abban a borokon kívül mindent szoktunk tartani, mire télen által szükségünk van. Ezen okból a pinczének száraznak, tisztának kell lennie. Ha egy olyan pinczét megtekintünk, melynek rossz a levegője, melynek rendtelenség a disze s lakói mindentféle férgek, önkénytelenül visszaborzadunk, látván ama sokféle ételmiszert, mely mind ételének elkészítésére és izletessé tételére szolgál. A pincze legnagyobb ártalmára szokott lenni első sorban az úgynevezett pinczegomba, mely

rendesen a nedves levegő és a tisztátalanság szülöttje.

A gondos gazda, mielőtt a télre valókat pinczéjébe leteszi, ne mulassza el azt minden piszoktól és maradékoktól megtisztítani. E végből szellőztesse azt ősszel száraz, szellős időben éjjel nappal s ezután a mennyre lehet hordasson mindent föl, fogjon egy seprőt s seperjen le jól minden hordót, a falakat, az alját, egyáltalában mindent, mi fel nem hordatott.

Ennek megtörténte után zárja el jól ablakait és egyéb nyílásait, gyújtson meg benne ként s elhagyván a pincze belsejét, zárja el lehetőleg légmentesen annak ajtaját. Másnap nyissa fel az ajtót és ablakokat, hogy erős légáramlat keresztüljárja s a pincze minden gombától és tisztátalanságtól ment.

Ha a pincze levegője oly büzhödött és fülledt, hogy a falakon és az egyes tárgyakon penész képződik, akkor veszünk egy mélyebb edényt melybe 1—2 kgr konyhasót teszünk s azt a pincze közepére állítjuk, s miután minden nyílást bezártunk, ráöntünk annyit koncentrált angol kénsavból, hogy minden kgr. sóra $\frac{1}{2}$ lit. kénsav essék. Ha ez megvan feljövünk s ajtaját erősen bezárjuk. Két óra múlva kinyitunk mindent s megvárjuk míg a sósavas gáz elpárolgott. Azután lemenvén elsöprünk minden penészt s pinczénk tiszta és levegője rendes

Ha a pincze levegője nagyon nedves, azon úgy segíthetünk, hogy a pinczében akár hol felállítunk rézsut egy Chlorcalciummal jól meghintett deszkát mely alá egy tálat vagy más edényt teszünk. A Chlorcalcium magába szívja a nedvességet és pedig még egyszerannyit, mint a menyinyi a saját súlya. Minél nedvesebb tehát a pincze, annál bővebben csurog le kásaszerűen a mész a deszka alatti edénybe. Ilyen úton pinczénk állandóan száraz és egészséges leend.

Ha a pinczében egerek, patkányok s más efféle kellemetlen vendégek ütötték fel tanyájukat, úgy ezektől is könnyen megszabadulunk, ha falait vasgálczzal vegyített mézoldattal bekenjük s minden egér vagy patkánylyukba, kasadékokba stb. jegezes vasgálicot teszünk. Az eredmény fényes és ilyfajta vendégektől tökéletesen megszabadulunk.

Ha pinczénkben rinyák, pinczecsigák stb. tenyésznek, ezeket könnyű szerrel elpusztítjuk úgy, ha frissen vágott nyírfa seprőt — melynek még zöld levelei is megvannak — pinczénkbe letesszük. Nem sokára tele lesz az egész seprő ezen férgekkel melyet azután lassan felszedünk és forró vízbe mártunk, miáltal elpusztulnak. Ha ezt egymásután többször próbáljuk, kipusztíthatjuk tökéletesen ezeket a minden körülmények közt kellemetlen vendégeket.

Landwirthschaft.

Wie kann man den Keller trocken und rein erhalten?

Der Keller spielt im Hause jedenfalls eine große Rolle; den außer dem Weine pflegen wir dort den größten Teil derjenigen Lebensmittel zu unterbringen, deren wir während des Winters in der Küche bedürfen. Aus diesem Grunde soll der Keller trocken und rein sein.

Wenn wir einen Keller betreten, dessen Luft durch die Verwesung der in Folge von Unordnung und Unreinlichkeit dort liegen gelassenen Abfälle verpestet ist, und welcher als weitere Folge dieser Unordnung die Brut- und Wohnstätte allerlei Ungeziefers geworden, können wir uns schwerlich eines unangelegenen Gefühles erwehren bei dem Anblicke der ebendasselbst aufbewahrten vielerlei Lebensmittel, welche theils zur Bereitung, theils als Würze unserer Speisen dienen.

In erster Reihe schädlich für den Keller ist der sogenannte Kellerspilz, welcher sein Entstehen gewöhnlich der feuchten Luft und der Unreinlichkeit verdankt.

Der sorgsame Hausvater wird nie veräumen, bevor er den Wintervorrat im Keller aufbewahrt, den letzteren von allen Abfällen und Unreinigkeiten sorgfältig zu säubern. Um diese Reinigung vollkommen zu erreichen, lüfte man den Keller an trockenen, windigen Herbsttagen mehrere Tage hindurch bei Tag und Nacht gut aus; lasse hernach alles was möglich aus demselben herauschaffen, kehre dann den ganzen Keller, die Wände, den Boden, auch unter den Fässern mit einem Besen gut ab, und wische die Fässer und alle nicht herausgeschafften Gegenstände gut ab. Nachdem dies geschehen, verschließe man die Kellerfenster und sonstigen Öffnungen sorgfältig, zünde dann eine ziemliche Menge Schwefel an, und verschließe hernach die Thür möglichst luftdicht. Am nächsten Tage öffne man die Fenster und Thür, damit die Luft den Keller stark durchziehe, und der Keller wird von dem Pilze und jeder hieraus entstehenden Verunreinigung frei sein.

Wenn der Keller so dumpfig ist, daß an den Wänden und übrigen Gegenständen sich Schimmel bildet, gebe man in ein tieferes Gefäß 1—2 Kgr. Kochsalz, auf welches man für je 1 Kgr. Kochsalz $\frac{1}{2}$ Liter konzentrierte englische Schwefelsäure gießt. Hierauf entferne man sich aus dem Keller, und schließe dessen Thür und Fenster möglichst luftdicht ab. Nach 2 Stunden öffne man Thür und Fenster, und warte das Abziehen der Salzsäuredämpfe ab. Hierauf kehre man allen Schimmel ab, und entferne denselben aus dem Keller, und der Keller, wie die Luft in demselben wird rein sein.

Ist die Luft im Keller übermäßig feucht, so hilft man diesem Uebelstande dadurch ab, daß man im Keller ein Brett schief aufstellt, dasselbe mit einer dicken Schichte von Chlor-Kalzium bestreut, und unter das untere Ende des Brettes eine Schüssel oder ein sonstiges Gefäß stellt. Das Chlor-Kalzium nimmt die Feuchtigkeit der Luft in sich auf, und zwar zweimal so viel, als sein eigenes Gewicht beträgt. Das naß gewordene Chlor-Kalzium fließt in das untergestellte Gefäß

als breite Masse ab. Durch diesen Vorgang wird die Luft im Keller trocken und gesund erhalten.

Saben im Keller Ratten, Mäuse u. dgl. unangenehme Gäste Quartier genommen, so können wir diese so los werden, indem wir die Wände des Kellers mit einer Mischung von Kalk und Eisenvitriol (grüner Vitriol) bestreichen, ferner in jedes Maus- oder Rattenloch, in die Ritze der Wände Eisenvitriolstücke geben. Dadurch werden wir dieses Ungeziefer los.

Sind aber im unserm Keller Kellerschnecken Kellerrasseln und dgl. Gewürm zu sehen, so können wir uns von diesen auf folgende Weise befreien: Wir legen in den Keller grüne Birkenzweige, deren Blätter alsbald von diesem Gewürme bedeckt sein werden. Hierauf hebe man die Zweige behutsam auf und tauche dieselben in heißes Wasser.

Durch öfteres wiederholen dieses Vorganges werden wir bald diese nicht so schädlichen, als unangenehmen Bewohner alle getötet haben.

Millenniums-Feier.

Daß die ung. Nation das würdige Begehen ihres tausendjährigen Bestandes vom richtigen Standpunkte aufgefaßt hat, beweisen die Vorbereitungen und großartigen Bauten, welche mit der Millenniumsausstellung im Zusammenhange die nationale Feier des 1000 jährigen Ungarns im ganzen Lande und alle Welttheile hinaus kundgeben und somit die Aufmerksamkeit auch fremder Nationen auf uns lenken werden.

Dort die großartigen Bauten im Stadtwaldchen, welche theilvon der historischen, theils von der kulturellen Entwicklung der Nation Zeugniß ablegen, — weiter der monumentale Bau der Franz-Josefs Brücke, hier das neue Landtags-Gebäude dort, das Justiz-Palais u. s. w. alle als Denkmal an die großartige denkwürdige Feier des ung. Volkes hingestellt.

Es sind dies Zeichen der Pietät und Größe dieses Volkes, auf welche insbesondere die Hauptstadt, somit die ganze Nation mit Stolz blicken kann, auf welche unsere Nachkommen mit Ehrfurcht und Dankbarkeit zeigen werden.

Die Gesetzgebung hat für Institutionen verschiedener Art $4\frac{1}{2}$ Millionen Gulden präliminirt, darunter auch die Errichtung 400 neuer Elementar-Schulen inbegriffen ist. Weiter wird an sieben Punkten des Landes je eine Denksäule errichtet, die unseren Nachkommen als Erinnerungszeichen an die Millenniums-Feier dienen sollen, und den tausendsten Jahreswechsel der Gründung unseres Vaterlandes dem Wanderer verkünden werden.

Unsere herrliche Bácska wird gewiß mit einigen Elementarschulen bedacht sein, welche an manchen Orten von der denkwürdigen Feier der Nation Zeugniß geben können. Die Errichtung einer Denksäule oder eines großartigen Monumentes in unserem Komitate ist nicht geplant und wird ohne uns kaum durchgeführt werden.

Und so wollen wir Bácskärer, Bürger des ungarischen Staates deutscher Muttersprache aus eigener Initiative und mit wenig materiellem Kostenaufwande aber mit um so mehr Vaterlands-

liebe ein wirklich imponantes Monument, ein Millenniums-Denkmal stellen, das mit allen zu errichtenden Institutionen gleichgestellt zu werden verdient, durch welches wir nicht nur Anerkennung von Seite unserer Mitbürger, sondern auch die Segenswünsche und Dankbarkeit unserer Kinder zu erringen und zu erhoffen haben.

Dieses Denkmal wird bloß aus zwei Theilen bestehen; u zwar einem Unterbau: der Errichtung einer genügenden Anzahl Kleinkinder-Bewahranstalten (óvadák) und dem oberen wichtigsten Teile: der Einführung der ungarischen Sprache als Unterrichtssprache in allen Schulen der Gemeinden ohne Unterschied der Nationalität.

Beide Theile dieses Denkmals müssen auf festem Grunde stehen; und der ist gewiß in allen Theilen unseres Vaterlandes, somit auch bestimmt in jeder Gemeinde des Komitates zu finden. — Es ist die Liebe zum Ungarnlande — die Vaterlandsliebe, gepaart mit dem Patriotismus jedes einzelnen Bürgers, der für die ungarische Staatsidee in die Schranken zu treten berufen ist, dem der kulturelle Fortschritt der Nation am Herzen liegt und in Treue ja mit selbstlosem Eifer für das allgemeine Wohl kein Opfer zu scheuen vermag. —

Zur Herstellung des Unterbaues unseres Denkmals, zur Errichtung der Kleinkinder-Bewahranstalten hat die Gesetzgebung die nöthigen Vorschriften in jenem Gesetze gegeben, welches die Errichtung dieser heilsamen Institutionen in allen Gemeinden der Zahl der Einwohner gemäß fordert.

Dem hervorragenden Theil haben theilweise schon jene Gemeinden begonnen, wo die ungarische, die Landessprache, als Unterrichtssprache bereits eingeführt ist. — Freilich fehlt dort größtentheils der nöthige Unterbau, ohne welchen wir schon einige Jahre meißeln und uns bemühen, und bei rastloser Arbeit und mit doppelter Kraftentwicklung das erwünschte Resultat nur theilweise zu erzielen im Stande sind.

Deshalb auf! verehrte Mitbürger und Patrioten, mit raschem aber festem Entschlusse vorwärts, lassen wir den Augenblick, die sich selbst bietende Gelegenheit nicht unbenützt vorüberziehen und die Arbeit, das große Werk wird bald vollendet, unser hehres Denkmal in kurzem Zeitraume fertig gestellt sein, um dem Wanderer durch unsere gesegnete Bácska von der richtigen Denkungsweise, vom Patriotismus der deutschen Ungarn Zeugniß geben zu können.

In der nächsten Zukunft schon sollen jeder Gemeinde Väter die Errichtung einer genügenden Anzahl Kleinkinder-Bewahranstalten nach Verhältniß der Einwohnerzahl, wie es im Gesetze vorgeschrieben, zu Beschluß nehmen, die Einwohner selbst, also wir Alle die Einführung der ungarischen Sprache als Unterrichtssprache in allen unseren Schulen fordern, um auf diese Weise dem Vaterlande, wenn auch nur in geringem Maße, unseren Dank unsere Pietät für die Sorge und Pflege seiner Söhne zu zollen und zu bekunden.

Im festen Vertrauen auf den echten und reinen Patriotismus meiner Mitbürger, im Vorgefühl der sicheren Hoffnung auf die Erfüllung des stizierten Werkes und somit auch der Errich-

tung dieses geplanten Monumentes, habe ich diese zeitgemäße Idee angeregt, und überlasse somit die Verwirklichung derselben den gutgefinnten Führern der Gemeinden, denjenigen Faktoren, in deren Hände durch allgemeines Vertrauen das Wohl und Wehe sowohl des einzelnen Staatsbürgers — als auch ganzer Familien, der Gemeinden, und der trauter Heimat, des geliebten Vaterlandes niedergelegt ist.

Und wenn nun zur Errichtung dieses großartigen Millennium-Denkmales jeder Bürger, jeder Patriot und jede Gemeinde unserer herrlichen Bácska am Altare des gemeinsamen Vaterlandes ihre Opfer niedergelegt, dann haben wir einer Sache gedient, die dem kulturellen Fortschritte unserer großen Nation im zweiten Jahrtausend ihres Bestandes dienen wird, welche die angebahnte einheitliche Staatsidee ihrer Verwirklichung um einen bedeutenden Schritt näher gebracht hat, ja wir haben zur Verherrlichung unserer tausendjährigen Vergangenheit ein imponantes Monument errichtet und die entschundenen Zeiten in der Erinnerung der zukünftigen Generation mit einer bleibenden großartigen Institution verewigt.

Prospekt.

des „Millenniums“ Reise und Verpflegs-Unternehmens der königl. ung. Staatsbahnen zur Erleichterung des Besuches der

Millennium-Landes-Ausstellung.

I. Preis-Tabelle.

Laut dieser Tabelle sichert das Unternehmen seinen Abonnenten gegen nachstehend verzeichnete Preise bequeme Wohnung, in eigenen Hotels ersten Ranges, volle Verköstigung, Eintrittskarten zur Ausstellung und „Ös-Budavára“-Vergnügungs- et Communications-Coupons, Unfall-Vericherungs-Polizze, fl. 1000. — Kronen ausgestellt von der Vaterländischen Allgemeinen-Vericherungs-Gesellschaft in Budapest.

Nach Gruppe A.

Von Prigl.-Szt.-Jvan oder Zombor. Mit erstklassiger Verpflegung und mit Tour-retour-fahrtarten im Schnellzuge II-ter Classe, bei Aufenthalt von:

2 Tagen fl. 22.70 — 3 Tagen fl. 33.50 —
4 Tagen fl. 39.60 bei 5 Tagen fl. 45.70.

Nach Gruppe B.

Stationen wie Oben. Mit Tour et retour-fahrtarten im Personenzuge II-ter Classe, bei Aufenthalt von:

2 Tagen fl. 20.50 — 3 Tagen fl. 24.80 —
4 Tagen fl. 29. — bei 5 Tagen fl. 33.50

Nach Gruppe C.

Stationen wie A et B. Mit Tour et retour-fahrtarten im Personenzuge III-ter Classe bei Aufenthalt von:

2 Tagen fl. 15.30 — 3 Tagen fl. 18.80 —
4 Tagen fl. 22.60 bei 5 Tagen fl. 26.80

II. Preis-Tabelle.

Das Unternehmen sichert denjenigen seiner Abonnenten, welche die Feste der I-ten Preis-Tabelle ohne Verköstigung in Anspruch nehmen wollen, dieselben zu folgenden Preisen zu.

Nach Gruppe A.

Bei Aufenthalt von 2 Tagen fl. 23.50 —
3 Tagen fl. 27.20 — 4 Tagen fl. 31.20 — 5 Ta-
gen fl. 35.20.

Nach Gruppe B.

Aufenthalt. 2 Tagen fl. 17.50 — 3 Tagen
fl. 20.30 — 4 Tagen fl. 23. — 5 Tagen fl. 26

Nach Gruppe C.

Auf 2 Tage fl. 12.70 — 3 Tage fl. 14.90
— 4 Tage fl. 17.40 auf 5 Tage fl. 20.30.

Pro: Schiff-Station der priv. D. D. Sch. G.
Apatin.

Nach Gruppe A.

Mit dem Personen-Schiffe I-ter Classe
mit erstklassiger Verpflegung in Budapest, (auf
dem Schiffe ohne Coupon.)

auf 2 Tage fl. 24.80 — 3 Tage fl. 30.80 — 4
Tage fl. 36.80 — 5 Tage fl. 43.30.

Nach Gruppe B.

Mit Personen-Schiff II-ter Classe auf 2
Tage fl. 18.90 — 3 Tage fl. 23.20 — 4 Tage
fl. 27.40 — 5 Tage fl. 31.90.

Nach Gruppe C.

Mit Personen-Schiff III-ter Classe auf 2
Tage fl. 14.60 — 3 Tage fl. 18.10 — 4 Tage
fl. 21.90 und auf 5 Tage fl. 26.10.

Erklärung betreff der Verköstigung in
Budapest.

Nach Gruppe A.

Frühstück: Caffé, Milch oder Thee mit
Krum oder Citrone.

Mittagmahl: 4 Speisen-Suppe, Bra-
ten mit Salat Mehlspeise (Gepäck) und Obst.

Nachtmahl: 2 Speisen Braten u. Käse.

Nach Gruppe B.

Frühstück: wie A Gruppe.

Mittagmahl: 3 Speisen. Suppe, Braten
u. Mehlspeise.

Nachtmahl: Braten.

Nach Gruppe C.

Frühstück: wie A u. B Gruppe.

Mittagmahl: 3 Speisen. Suppe, Rindfleisch
und Gemüse.

Nachtmahl: Braten.

Bemerkung. Wenn der Besitzer eines Cou-
pon-Festes seinen Aufenthalt in Budapest zu
verlängern wünscht und dieß am Tage seiner
Ankunft meldet, werden ihm seitens der Unter-
nehmung Tages-Coupons zu Gruppe A mit fl.
6.50 zu Gruppe B mit fl. 5.50 und C zu fl.
4.50 zur Verfügung gestellt.

Nebenstehende Karten resp. Coupon-Preise
können auch in Theilzahlungen gegen Empfangs-
Bestätigung im Institute des Apatiner gegensei-
tigen Hilfe-Vereines vis-a-vis der Kirche ge-
nommen resp. eingezahlt werden, wo auch nähere
Auskünfte betreff der Kost in allen dreien Grup-
pen ertheilt werden.

Todtenliste.

Vom 27. März.

Rosina Silvaschi Tochter Michal und Ro-
sina Kertes, 7. Wochen.

Vom 31. März.

Anna Lippert Gemahlin des Josef Trüll-
sam 46. Jahr.

Gemeindeangelegenheiten.

** Außerordentliche Gemeinde-Repräsentanten Sitzung. Abgehalten den 2-ten April 1896. Unter dem Voritze des Herrn Oberstuhlrichters Sigismund Deák fand Donnerstag um 9 Uhr Vormittag eine außerordentliche Sitzung statt, welche folgenden Verlauf nahm: Der Vorsitzende begrüßt in der Eigenschaft als Oberstuhlrichter des apatiner Bezirkes zum erstenmale die zahlreich erschienenen Vertreter der Gemeinde, und gibt seiner Hoffnung Ausdruck mit den Vertretern gemeinsam für das Wohl dieser Gemeinde viel Gutes schaffen zu können. Die warme Ansprache des Oberstuhlrichters und dessen Erklärung für das Wohl und Interesse der apatiner Gemeinde zu arbeiten wurde mit lebhaftem Beifall zur Kenntnis genommen. Folgt die Tagesordnung. 1. Besetzung der erledigten 1-ten Unter-Notärzstelle, resp. die Wahl des ersten Gehilfs-Notärs. Der vorsitzende Oberstuhlrichter berichtet, daß der Concurs dem Gesetze entsprechend ausgeschrieben wurde und daß fünf Gesuche eingelaufen sind. Der Präses um seine Unvoreingenommenheit und Unparteilichkeit zu beweisen candidirt sämtliche Bewerber die ihre Gesuche mit den notwendigen Dokumenten versehen eingereicht haben. Von diesen wurde Herr Béla Bácskay mit Ausnahme von drei Stimmen, die Herr Franz Marekovits erhielt — zum ersten Unter-Notären gewählt. Zur Beglaubigung des Wahlprotokolls wurden die Herrn Anton Dombovits jun. und Adalbert Krieg entsendet. Da mittlerweile Herr Béla Bácskay im Beratungssaale erschienen, so wurde er im Namen der Gemeinde-Vertretung durch Herrn Sigismund Deák Oberstuhlrichter beglückwünscht. Nach der Ablegung des Eides, bedankte sich der Neuwählte für das durch die beinahe einstimmig erfolgte Wahl in seine Person gesetzte Vertrauen und gelobte feierlich dasselbe in jeder Beziehung zu rechtfertigen. Nach der Wahl wurden unter dem Voritze des Herrn Gemeinderichters die übrigen Gegenstände erledigt. Und zwar: 1-ster Gegenst. Beschlußfassung über die abzuhaltende Millenniumsfeierlichkeit und Wahl eines Arrangirungs-Ausschusses. Indem sowohl der Vorsitzende, als auch der Gemeinde-Repräsentant Herr Martin Wény die Abhaltung der Feier befürworteten, so wurde einstimmig beschlossen die Feier des tausendjährigen Bestandes des ung. Staats zu begehen. Mit der Wahl des Arrangirungs-Komitees, dessen Aufgabe die Bestimmung des Zeitpunktes der patriotischen Feier, die Feststellung des Programmes und die Fertigstellung des Kostenvoranschlages bildet — wurde die Gemeinde-Vorsteherung betraut. 3. Ansuchen der Schützengarde um neue Überschwung-Riemen. Für den Zweck wurden 62 fl. 40 kr. votirt. 4. Genehmigung der Einfriedung des Maulbeerbaum-Gartens neben dem Kalvarienberge. Indem dies nicht nur aus Verschönerungsgründen sondern auch im Interesse der Gemeinde gelegen ist, so wurden für Einfriedungskosten 110 fl. und 77 kr. bewilligt. 5. Genehmigung des Vertrages, welcher mit dem Rauchfanglehrer betreff der Pauschalabfindung geschlossen wurde. Der Bericht des Herrn Johann Mayer j. Gemeinderichters, demzufolge die Gemeinde-Vorsteherung mit

dem Rauchfanglehrer eine Pauschalabfindung von jährlich zu zahlenden 1550 fl. getroffen hat, wurde mit Zustimmung zur Kenntnis genommen. 9. Verlesung der Zuschrift des Herrn Nikolaus Szauter Ingenieur, in welcher er sein Haus, seine Pferde und sämtliche Beweglichkeiten der Gemeinde als Geschenk anbietet für eine Kinder-Bewahranstalt. Indem in der Zuschrift einige solche Bedingnisse gestellt sind, die geeignet sind Bedenken zu erwecken, deshalb wurde beschlossen, daß die Gemeinde-Vorsteherung sich mit Herrn Szauter ins Einvernehmen setze. 11. Verlesung der Verordnung betreff Anschaffung eines Pferdes für den Polizei-Postenführer. Die große Mehrheit der Vertreter der Gemeinde hält die Anschaffung eines Pferdes und dessen Haltung für überflüssig und unbegründet. 12. Bericht über die abgehaltene Tagssatzung betreff Ausbau des Ring und Ziegelöfen-Dammes. Der Herr Richter berichtet daß die Kosten betreff Ausbau des Ring-Dammes vom Injeldamm bis zum Klemm'schen Kalkofen entlang der Ziegelöfen über den Sauhalterhagel bis zum Anschluß des Apatin-Szontaer Dammes bestreiten die Arbeitskosten zum $\frac{1}{3}$ Teil die Ziegeleibesitzer, $\frac{2}{3}$ Teil jedoch die Segregations-Gemeinde. 13. Bericht der Vorsitzende, daß bei der Überprüfung der Gemeinde-Rechnung keine Mängel vorgekommen sind. Nachdem zur Beglaubigung des Sitzungsprotokolls die Herrn Josef Fernbach und Martin Wény gewählt wurden und die Tagesordnung erschöpft war, erklärte der Vorsitzende die Sitzung für geschlossen.

Ujdonságok.

— **Az április 2-án** megtartott iskolaszéki gyűlés lefolyásáról a jövő számunkban referálunk.

— **A Prg. Szt.-Iváni** erdőbirtokosok ápr. 6-án a millennium emlékére erdőjükből emlékfákat ültetnek s ezen alkalommal ünnepelet rendeznek.

— **Választás.** Köszegi Ferencz karavukovai tanító 8 pályázó közül Bajmokon megválasztatott rendes tanítónak.

— **Tűzoltóság.** Prg. Szt.-Ivánon rövid idő alatt megalakult tűzoltóegyletnek máris 68 működő, 104 pártoló és 4 alapító tagja van. Az alapszabályok jóváhagyás végett felterjesztettek.

Neuigkeiten.

** Der Ortsverein des „Südung. Landwirth. Bauernvereines“ hielt am 29. März Sonntag Abends eine Ausschuß-Sitzung, in welcher über Fachblätter und Fachbücher ein Beschluß gefaßt wurde. Ferner wurden die vom Hauptverein zum Probobau gesandten 4 L. Ricinus-Bohnen, 3 R. Kolumbuschafener und 4 R. Mokry'scher Kukuruz ausgeteilt. Der Agent der ersten Versicherungsgesellschaft meldete, daß die Vereinsmitglieder bei Versicherungen einen Rabatt von 20% und 25% genießen.

** Feuerwehr. Der in Prg. Szt. Ivan in kurzer Zeit gegründete Feuerwehr-Verein zählt jetzt schon 104 unterstützende, 68 ausübende und 4 stiftende Mitglieder. Die Statuten wurden wegen Gutheißung weggeschickt.

** Unglücksfälle. Am bezdaner Landungsplatz d. i. am Eingange des Franziskanals haben mehrere Privatschiffe geankert. Ein junger fischer kaum 30 Jahre alter Kapitän eines der Privatschiffe wollte Donnerstag über die Brücke gehen, aber nach dem er in Folge vorangegangener Unterhaltung das Gleichgewicht verlor so fiel der Unglückliche in den Kanal von wo man ihn nur todt herausziehen konnte.

** In Battina (Kis Köszeg) ist seit einem Jahre abermals in einem an der Donau gelegenen Steinbruch der unordentlichen, leichtsinnigen und faulen Nachsicht halber ein Menschenleben zum Opfer gefallen. Aus Sparsamkeitsrückichten hat man die die Steine bedeckende Schichte nicht in erster Linie entfernt, trotz dem hat man die die unter der Schichte befindlichen Steine mit größtem Eifer ausgehauen und entfernt. Vergangenen Donnerstag hatten mehrere Arbeiter in Steinbergwerke gearbeitet, unterdessen fing die obere Schichte sich an herunter zu wälzen. Dies bemerkte einer der Arbeiter und rief den Übrigen zu, sich rasch zu entfernen um der Gefahr des Überschlütet werden zu entriemen, unterdessen fiel jedoch die mehrere Hundert Zentner wiegende Masse auf einen Arbeiter und begrub ihn. Auf das entsetzliche Geschrei der Anwesenden hatten sich viele Menschen am Unglücksplatze eingetroffen die sofort mit fieberhafter Anstrengung an dem Ausgraben des mit der Erde bedeckten Arbeiters Teil nahmen. Dessen ungeachtet, daß am Ausgraben unermüdet gearbeitet wurde, konnte man die große Masse Erde erst bis 11 Uhr Nachts entfernen, wo man leider nur mehr auf den Leichnam des unglücklichen Arbeiters stieß.

** Wahl. Franz Kößegi Lehrer von Karavukova wurde in Bajmok unter acht Konfirrenten gewählt.

** Eine große Wohlthat für Grundbesitzer !!! Die ungarische Kreditanstalt hat soeben Pfandbriefe mit $3\frac{1}{2}\%$ ausgegeben, welche in 63 Jahren mit $\frac{1}{2}\%$ iger Kapitals-Amortisation rückzahlbar sind. Somit können alle ältere Schulden mit Kapitalstilgung zusammen mit 4% konvertirt (das heißt umgetauscht) werden, wobei bemerkt wird, daß bei Konversion **f i n e r l e i B e m e s s u n g e n** vorkommen. Näheres kann man in der Redaktion resp. Administration des Blattes erfahren.

Omnibusfahrt

von Apatin nach Zombor täglich in der Früh 7 Uhr. Von Zombor zurück $\frac{1}{4}$ 5 Uhr Nachmittag.

Omnibusközlekedés

Apatinból — Zomborba. Indulás reggel 7 óraker. Zomborból — Apatinba délután $\frac{1}{4}$ 5 óraker.

288. sz.
tkvi. 96.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tessenyi Albert ügyvéd által képviselt b. bresztováczi takarékszövetkezet végrehajthatónak Gagritza Mita bresztováczi lakos végrehajtást szenvedett ellen 450 frt tőke s jár. kielégítése miatti ügyében a bresztováczi 313 sz. betétben A II 1. 2 sorszám alatt végrehajtást szenvedett Gagritza Mita nevén irt, 384 hsz. számú 753-ól: sz. ház és udvar, s a 385 hsz. számú kert 504 frt kikiáltási árban Bresztováczon, a község házában 1896. évi április hó 7. napjának d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatalnál mint letéptéztárnál lefizetni, s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az első részletbe fog betudatni.

Apatin, 1896. január 29.-én.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság

Lahner,
kir. albiró.

Apatiner Wochenmarkt Bericht: vom 2. April.

Weizen	6 40—6 50
Gerste	3 60—3 70
Häfer	5 40—5 50
Kufurug	3 60—3 70
Hanfjamen	9 00—9 10

360. szám.
tkvi. 1896.

Árverési hirdetmény!

Az apatini kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bruck Mór ügyvéd által képviselt Stein Henrik végrehajthatónak Vidakovits Itsván szóntai lakos végrehajtást szenvedett ellen 23 frt. 28 kr. tőke és jár. kielégítése miatti ügyében a végrehajtást szenvedett nevén irt a szóntai 69 sz. betétterv. A I. 1—11 sor 2246/1. 3284/1. 3433/2. 3434/2. 4519/2. 5276/2. 5914/1.

5915/1. 6144/1. 6510/2. hsz. számú ingatlanok 869 fel, az A + 1 sor. 1181 hsz. szőlő 46 forint, 2 sor 1181 hrsz. szőlő 46 frt. 2 sor 1185 hsz. számú szőlő 16 forint kikiáltási árban Szóntán a község házában 1896. évi április hó 11.-én d. u. 3 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint letéptéztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az első részletben fog betudatni.

Apatinban, 1896. évi Január 31.-én.
Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Lahner, kir. albiró.

899 sz.

tkvi. 96

Árverési hirdetmény.

Az apatini kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Mayer Nándor ügyvéd által képviselt Dokmanov Péter végrehajthatónak Mragyánov Mita ó-sztapári lakos végrehajtást szenvedett ellen 180 frt tőke s jár. kielégítése miatti ügyében az ó-sztapári 574 sz. tjkvben. A I. 599 hrsz. számú 504.-öi. számú ház, kert és beltelekből, 2320, 2576 és 2613 hos z 15 frt. 80 kr. váltsággal terhelt ingatlanokból végrehajtást szenvedett Mragyánov Mita 1/3-ad illetősége : 171 frt. kikiáltási árban, az ó-sztapári 2357. sz. tjkvben A. I. 1680 hsz. ingatlanból végr. szenvedett Mragyánov Mita javára bekebelezett és Mragyánov férj. Kovcsin Rakilla javára előjegyzett 1/3-ad rész illetőség — 251 frt. 66 kr. kikiáltási árban Ó-sztapár a község házában 1896. évi június hó 13. napjának d. e. 10 órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsájtani sa kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt egy hó, a másodikat két hó, a harmadikat három hó alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a zombori kir. adóhivatal mint letéptéztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

Apatin, 1896. mártius 11.

Kir. járásbiróság mint tkvi. hatóság.

Lahner
kir. albiró.

1024 sz.
1896.

Gabonaeladási hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a múlt 1895 évben felesgazdaságilag termelt és lent megjelölt helyeken elhelyezett gabonaneműek az alólirt erdőhivatal irodájában folyó évi április hó 13-án délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverés útján felsőbbi jóváhagyás fenntartása mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog; még pedig:

1. az apatini magtárban elhelyezett tiszta buza 1155 q.

2. az apatini erdőhivatali góréban és padlásán elhelyezett csöves kukorica 743 q.

3. a doroszlói góréban elhelyezett csöves kukorica 1633 q.

4. a plávnai góréban elhelyezett csöves kukorica 1259 q.

Az árverési és szerződési feltételek az alólirt hivatalnál nem különben a buza és a kukorica az illető erdőgondnokságoknál hol azok elhelyezve vannak a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Apatin 1896. évi márczius hóban.

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény.

Az apatin-szóntai ármentesítő társulatnál üresedésben levő mérnöki állásra ezenel pályázat hirdettetik.

Az állás következő javadalmazással van egybekötve: rendes évi fizetés 1000 frt. lakbér illetmény 200 frt.

A folyamodványok a törvényben előirt követelményeknek megfelelőleg felszerelve, az alulírott elnökséghez 30 nap alatt benyújtandók.

Apatin, 1896 évi márczius 28. án.

Az elnökség.

Benzinger Lukács

kereskedőnél, a zombori utcza sarkán, 2027 szám alatt 3 utczai szobából, konyhából és kamrából álló lakás f. évi julius elsejétől kiadó.

A legújabb főnyeremények. A Magyar Osztály-Sorsjáték II. osztályának legutóbb megejtett húzása ismét beigazolta ezen sorsjegyek tizedek és huszadokba való beosztásának áldásos voltát. Szerencsés gondolat volt ezen rendszert Magyarországra is behozni és ezáltal a szegény néposztálynak alkalmat adni, hogy csekély betétek mellett oly óriási nyereményekben részesedhessenek, minőket ily csekély kockázat mellett soha és sehol senki el nem ért. Ebben áll az Osztály-Sorsjátéknak nem kicsinylendő sikere. Hogy erről meggyőződjünk, vessünk egy pillantást a szerencsés nyerőknek nagy számára, kik éppen most veszik fel nyereményeiket és azon sok szerencsétlenre, kiket az Osztály-Sorsjáték boldogsághoz juttatott. Az utóbbi főnyeremények legtöbbször vidékre kerültek. Így azon sorsjegyet, mely a 100.000 koronás főnyereményt nyerte, **Kőrösi Albert szegedi** elárusítónál vették. A 60.000 koronás sorsjegyet **Lőw Mihály Sátoralja-Ujhelyben**, a 40.000, 30.000, 20.000, 15.000 stb. koronás főnyeremények sorsjegyeit pedig a **Heintze Károly** cég adta el. A III. osztálynak már május hónapban megejtendő nagy nyereményhúzására a sorsjegyek már eladásra kerültek. Ezen hónapban, midőn a millenniumi ünnepek kezdődnek és a kiállítás — melynek keretében az Osztály-Sorsjáték is helyet foglal — megnyitják, ezen hónapban alkalma lesz mindenkinek oly játékban részesedni, melyhez hasonlóan kedvező esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyújtott.

A magyar Osztály-Sorsjáték sorsjegyeinek a III. osztályra való megújítása kezdetét vette. Ezen nemcsak nálunk, de külföldön is oly gyorsan népszerűvé lett sorsjáték utolsó főhúzása május 12—28-ig ejtették meg. A ki nem húzott II. osztály sorsjegyek azok visszaszolgáltatása és a megújítási díj, és pedig: 1 egész 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt lefizetésével a sorsjegyeken jelzett elárusítóknál legkésőbb május 2-ig újítandók meg. Telyes sorsjegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály húzásán minden további nélkül résztvesznek. A rendkívül kedvező nyereményesélyekkel csaknem mindenki igyekszik a maga részét kivenni és így elképzelhető, mily óriási erőmegfeszítésükbe kerül az elárusítóknak, hogy a közönséget a tömérdek sorsjegyek kifizetésével és megújításával kielégíthessék. Heintze Károly főelárusítóhoz Budapesten napoként ezer számra érkeznek a levelek részint a ki nem húzott sorsjegyeknek megújítása, szerint a nyertes sorsjegyeknek kifizetése céljából. Ezen leveleknek elintézésénél természetesen a legnagyobb praecisi-tással és pontossággal kell eljárni. Éppen azért csaknem lehetetlen azok igényeit kielégíteni, kik sorsjegyeik megújítását az utolsó napokra, vagy pláne a határnapra (május 2-ra) hagyják. A pontos és correct kiszolgálás érdekében tehát ajánlatos, hogy a megújítandó sorsjegyek az illető elárusítóknál minél előbb praesentáltassanak, illetve beküldessenek.

Lapkiadótulajdonos Witzmann József.

* Utolsó főhúzás. *

Magyar osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Húzás naponta

1896 Május 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	=	korona
1 jutalomdíj	600 000	=	600 000
1 „	400 000	=	400 000
1 „	300 000	=	300 000
1 „	200 000	=	200 000
1 „	100 000	=	100 000
2 „	40 000	=	80 000
2 „	20 000	=	40 000
5 „	10 000	=	50 000
10 „	8 000	=	80 000
34 „	6 000	=	204 000
100 „	2 000	=	200 000
200 „	1 000	=	200 000
2 650 „	200	=	530 000
22 000 „	150	=	3 300 000
25 007	nyeremények és 1 jutalom	=	6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árain kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utóval.

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
20.—	10.—	2.—	1.— forint

legkésőbb május 2-ig eszközölnöd.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltók.

Szavadill József nyomása Apatin.